

SELECT

Päiväys: 27.11.2012

Edellinen päiväys: 10.6.2005

KOHTA 1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTETIEDOT**1.1 Tuotetunniste****1.1.1 Kauppanimi**

SELECT

1.1.2 Tunnuskoodi

11.110x

1.2 Aineen tai seoksen merkitykselliset tunnistetut käytöt ja käytöt, joita ei suositella**1.2.1 Käyttötarkoitus**

Rikkakasvien torjunta-aine

1.2.2 Toimialakoodi

A 011 Kasvinviljely; puutarhatalous

1.2.3 Käyttötarkoituskoodi

38 Kasvinsuojeluaineet

1.2.4 Kemikaalia voidaan käyttää yleiseen kulutukseen **1.2.5 Kemikaalia käytetään vain yleiseen kulutukseen** **1.3 Käyttöturvallisuustiedotteen toimittajan tiedot****1.3.1 Valmistaja, maahantuoja, muu toiminnanharjoittaja**

BERNER OY/Kasvinsuojelu ja puutarhanhoito

Katuosoite

Eteläranta 4

Postinumero ja -toimipaikka

00130 HELSINKI

Postiosoite

PL 15

Postinumero ja -toimipaikka

00131 HELSINKI

Puhelin

0207 9100

Telefax

0207 914300

Sähköposti

kasvinsuojelu@berner.fi

1.4 Hätäpuhelinnumero**1.4.1 Numero, nimi ja osoite**

HYKS Myrkytystietokeskus puh. (09) 4711klo. 8.00 - 22.00 suora (09) 471 977 Yleinen hätänumero 112.

KOHTA 2. VAARAN YKSILÖINTI**2.1 Aineen tai seoksen luokitus**

Ärsyttävä, Haitallinen, Ympäristölle vaarallinen

67/548/EEC - 1999/45/EC

Xn, N; R65-51/53-36/38-67

2.2 Merkinnät

Noudata käyttöohjeita ihmiselle ja ympäristölle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi.

67/548/EEC - 1999/45/EC

Xn

Haitallinen

N

Ympäristölle vaarallinen

R-lausekkeet

R65

Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.

R51/53

Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

R36/38

Ärsyttää silmiä ja ihoa.

R67

Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.

S-lausekkeet

S2

Säilytettävä lasten ulottumattomissa.

S13

Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.

S29

Ei saa tyhjentää viemäriin.

S24/25

Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin.

S62

Jos kemikaalia on nielty, ei saa oksennuttaa: hakeuduttava välittömästi lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.

SELECT

Päiväys: 27.11.2012

Edellinen päiväys: 10.6.2005

2.3 Muut vaarat

Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.

KOHTA 3. KOOSTUMUS JA TIEDOT AINEOSISTA**3.2 Seokset****Vaaraa aiheuttavat aineosat**

CAS/EY-numero ja rek.nro	EINECS	Aineosan nimi	Pitoisuus	Luokitus
99129-21-2		kletodiimi	24-26 %	Xn; R20/22, 36/38, 52/53 Acute Tox. 4 - Skin Irrit 2 - Skin Sens. 1 - Aquatic Chronic 3 H302, H315, H317, H412
64742-94-5	265-198-5	Kerosiini - täsmentämätön	< 80 %	Xn; R65; Asp. Tox. 1
68953-96-8		Alkyylibentseeni sulfonaatti, kalsiumsuola	<2 %	Xi: R38, R41, N; R51/53 Skin Irrit. 2 - Eye Irrit. 1, Aquatic Chronic 2 H315,H318,H411
95-63-6	202-436-9	1,2,4-Trimetyylibentseeni	< 4 %	R10;Xn; R20;Xi; R36/37/38;N; R51-53; Flam. Liq. 3; Acute Tox. 4 ; Eye Irrit. 2; STOT SE 3; Skin Irrit. 2; Aquatic Chronic 2
91-20-3	202-049-5	Naftaleeni	> 4 %	Carc. Cat.3; R40;Xn; R22;N; R50-53; Carc. 2; Acute Tox. 4 ; Aquatic Acute 1; Aquatic Chronic 1

KOHTA 4. ENSIAPUTOIMENPITEET**4.1 Ensiaputoimenpiteiden kuvaus****4.1.2 Hengitys**

Siirry raittiiseen ilmaan. Jos on oireilua ota yhteys lääkäriin.

4.1.3 Iho

Poista saastuneet vaatteet. Roiskeet iholta huuhdeltava välittömästi runsaalla vesimäärällä. Sen jälkeen iho pestään vedellä ja saippualla. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireita esiintyy. Saastuneet vaatteet on pestävä ennen käyttöä.

4.1.4 Roiskeet silmiin

Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan. Poista piilolinssit. Otettava yhteys lääkäriin mikäli oireet jatkuvat.

4.1.5 Nieleminen

Ei saa oksennuttaa sisältää öljytislettä ja/tai aromaattisia liuottimia. Huuhtelee suu vedellä, juo runsaasti vettä, älä oksennuta, sen jälkeen lääkärin hoitoon

4.2 Tärkeimmät oireet ja vaikutukset, sekä välittömät että viivästyneet

Ei tiedossa.

4.3 Mahdollisesti tarvittavaa välitöntä lääketieteellistä apua ja erityishoitoa koskevat ohjeet

Hoito oireiden mukaan.

KOHTA 5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

SELECT

Päiväys: 27.11.2012

Edellinen päiväys: 10.6.2005

- 5.1 Sammutusaineet**
- 5.1.1 Sopivat sammutusaineet**
Hieno vesisumu tai vesisuihku. Hiilidioksidi, jauhe tai vahto.
- 5.1.2 Sammutusaineet, joita ei pidä käyttää turvallisuussyistä**
Kiinteä vesisuihku voi levittää tulipaloa. Runsaan veden käyttöä sammutuksessa tulee välttää ympäristösyistä.
- 5.2 Aineesta tai seoksesta johtuvat erityiset vaarat**
Neste haihtuu ja näkymätön höyry voi kulkeutua pitkiäkin matkoja, jossa kipinä voi sytyttää aineen. Aine sytty herkemmin tuleen, jos nesteen lämpötila on yli 29 °C. Hajoamistuotteet voivat olla myrkyllisiä.
- 5.3 Palontorjuntaa koskevat ohjeet**
Paineilmalaite ja suojaopaku
- 5.4 Muita ohjeita**
Estä sammutusveden pääsy viemäriin tai vesistöön. Vältettävä tulipalossa ja/tai räjähdyksessä syntyvän savun hengittämistä.

KOHTA 6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- 6.1 Varotoimenpiteet, henkilönsuojaimet ja menettely hätätilanteessa**
Käytä asianmukaisia suojaimia. Katso kohta 8. Ulkopuoliset henkilöt on siirrettävä pois alueelta.
- 6.2 Ympäristöön kohdistuvat varotoimet**
Ei saa saastuttaa pintavettä. Estettävä leviäminen laajalle alueelle (esim. patoamalla tai öljypuomien avulla). Estettävä tuotteen pääsy viemäristöön. Vältettävä tuotteen pääsemistä maakerrokseen.
- 6.3 Suojarakenteita ja puhdistusta koskevat menetelmät ja -välineet**
Asiaankuulumattomalle pinnalle joutunut valmiste imeytetään hiekkaan tai muuhun inerttiin imeytysaineeseen ja kerätään astioihin, jotka merkitään ja käsitellään sekä hävitetään kuten ongelmajäte.
- 6.4 Viittaukset muihin kohtiin**
Sopivat henkilönsuojaimet ks kohta 8.
Jätteiden hävitys ks. kohta 13

KOHTA 7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

- 7.1 Turvallisen käsittelyn edellyttämät toimenpiteet**
Älä syö tai juo työskennellessäsi. Ei saa tupakoida. Käytettävä henkilökohtaista suojausvarustusta. Vältettävä iho- ja silmäkosketusta. Käsiteltävä hyvän työhygienian ja turvallisuuskäytännön mukaisesti. Kädet on pestävä työn jälkeen ja ennen taukoja.
- 7.2 Turvallisen varastoinnin edellyttämät olosuhteet, mukaan luettuina yhteensopimattomuudet**
Alkuperäispakkauksessa, tiiviisti suljettuna, viileässä (alle +35 °C) kuivassa paikassa, lasten ulottumattomissa ja erillään elintarvikkeista ja rehuista. Alin varastointilämpötila -5°C°. Eristettävä avoliekeistä, kuumista pinnoista ja sytytyslähdeistä.
- 7.3 Erityinen loppukäyttö**
Noudata käyttöohjeita ihmiselle ja ympäristölle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi.

KOHTA 8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖNSUOJAIMET

- 8.1 Valvontaa koskevat muuttajat**
- 8.1.1 HTP-arvot**
91-20-3	naftaleeni	1 ppm (8 h)
5 mg/m ³ (8 h)
(HTP2011)	2 ppm (15 min)
10 mg/m ³ (15 min)
95-63-6	1,2,4-trimetyylibentseeni	20 ppm (8 h)
(HTP 2011)	100 mg/m ³ (8 h)
- 8.2 Altistumisen ehkäiseminen**
- 8.2.1 Tekniset torjuntatoimenpiteet**
Huomioitava etiketissä olevat käyttöohjeet.

SELECT

Päiväys: 27.11.2012

Edellinen päiväys: 10.6.2005

8.2.2 Henkilökohtaiset suojatoimenpiteet**8.2.2.1 Hengityksensuojaus**

Altistavissa tilanteissa yhdistetyllä suodattimella (P2/A) varustettu hengityksensuojain.

8.2.2.2 Käsiensuojaus

Kemikaalikestävät suojakäsineet (esim nitrili).

8.2.2.3 Silmien tai kasvojen suojaus

Mikäli todennäköisesti esiintyy roiskeita, käytä suojalasit

8.2.2.4 Ihonsuojaus

Suojapuku (esim. puuvillainen), kumisaapat ja päähine.

KOHTA 9. FYSIKAALISET JA KEMIAALLISET OMINAISUUDET**9.1 Fysikaalisia ja kemiallisia perusominaisuuksia koskevat tiedot****9.1.1 Olomuoto**

Kirkas neste, meripihkan värinen, aromaattinen haju

9.1.2 Haju

Aromaattinen liuotin

9.1.4 pH

4,6 (1 % emulsio)

9.1.6 Kiehumispiste ja kiehumisalue

Ei tiedossa.

9.1.7 Leimahduspiste

66,4°C

9.1.8 Haihtumisnopeus

Ei tiedossa.

9.1.9 Syttyvyys (kiinteät aineet, kaasut)

ei syttyvä

9.1.10 Räjähdysominaisuudet**9.1.10.1 Alempi räjähdysraja**

Ei tiedossa.

9.1.10.2 Ylempi räjähdysraja

Ei tiedossa.

9.1.13 Suhteellinen tiheys

n. 0,95

9.1.14 Liukoisuus (liukoisuudet)**9.1.14.1 Vesiliukoisuus**

emulgoituu

9.1.14.2 Rasvaliukoisuus (liuotin-öljy, yksilöitävä)

Sekoittuu lähes kaikkiin orgaanisiin liuottimiin.

9.1.18 Viskositeetti

Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.

9.2 Muut tiedot

Ei räjähdysvaarallinen normaalioloissa. Räjähdysvaara tulipalossa tai jos haihtuneet liuottimet kerääntyvät tilaan.

KOHTA 10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS**10.1 Reaktiivisuus**

Ei tietoja käytettävissä.

10.2 Kemiallinen stabiilisuus

Stabiili normaaliolosuhteissa.

10.3 Vaarallisten reaktioiden mahdollisuus

Ei tietoja käytettävissä.

10.4 Vältettävät olosuhteet

Yli +35°C lämpötila varastoinnissa,

10.5 Yhteensopimattomat materiaalit

Saattaa reagoita vahvojen hapettavien ja pelkistävien aineiden kanssa.

10.6 Vaaralliset hajoamistuotteet

Aineen palaessa voi syntyä myrkyllisiä ja ärsyttäviä kaasuja.

KOHTA 11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT**11.1 Tiedot myrkyllisistä vaikutuksista**

SELECT

Päiväys: 27.11.2012

Edellinen päiväys: 10.6.2005

- 11.1.1 Välitön myrkyllisyys**
LD₅₀ -arvo (rotta, suun kautta) > 5000 mg/kg
LD₅₀ -arvo (rotta, ihon kautta) > 2000 mg/kg
LC50 (4h, rotta) > 5,4 mg/l
- 11.1.2 Ärsyttävyyden ja syövyttävyyden**
Ärsyttää ihoa. Ärsyttää silmiä.
- 11.1.3 Herkistyminen**
Kletodiimi voi aiheuttaa allergisen reaktion. Valmistetta ei ole luokiteltu herkistäväksi.
- 11.1.4 Syöpää aiheuttavat, perimää vaurioittavat tai lisääntymiselle vaaralliset vaikutukset**
Ei ole karsinogeenista eikä mutageenista. Lisääntymismyrkyllinen vain emolle myrkyllisillä annostasoilla.
- 11.1.5 Elinkohtainen myrkyllisyys - kerta-altistuminen**
Valmisteen liuotin voi hengitettynä aiheuttaa nenän ja hengityselinten ärsytystä, pahoinvointia, heikon olon tunnetta, väsymystä, päänsärkyä ja jopa tajuttomuutta ja kuolemaa. Aineen nieleminen voi aiheuttaa vatsalaukun ärsytystä, pahoinvointia oksentelua ja ripulia. Liuottimen joutuminen keuhkoihin voi aiheuttaa hengenvaarallista keuhkopöhöä.
- 11.1.7 Aspiraatiovaara**
Aine voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
- 11.1.8 Muut terveystieteisiin liittyvät tiedot**
Subkrooninen toksisuus: NOAEL (90 d, koira) = 21 mg kletodiimia/kg r.p./d

KOHTA 12. TIEDOT VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

- 12.1 Myrkyllisyys**
- 12.1.1 Myrkyllisyys vesieläimille**
Myrkyllistä vesieläimille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
LC50 (kirjolohi) 96 h = 13,4 mg/l
EC50 (Daphnia) 48 h = 20 mg/l
NOEC (kala) 21 d = 1,1 mg/l (kletodiimi)
NOEC (vesikirppu) 21 d = 0,51 mg/l (kletodiimi)
- 12.1.2 Myrkyllisyys muille eliöille**
LD₅₀ -arvo (viiriäinen) > 2000 mg/kg
LC50 (sorsa) > 1035 mg/kg/d
Mehiläismyrkyllisyys: LD50(oraali) > 43 µg/mehiläinen, LD50(kosketus) > 51 µg/mehiläinen
- 12.2 Pysyvyys ja hajoavuus**
- 12.2.1 Biologinen hajoavuus**
Puoliintumisaika maassa n 0,2 - 3 vrk.
- 12.3 Biokertyvyys**
BCF = 2,1 (kletodiimi)
- 12.4 Liikkuvuus maaperässä**
Aine kulkeutuu maassa. Kd = 0,08 - 1,6
- 12.5 PBT- ja vPvB-arvioinnin tulokset**
Tämä seos ei sisällä aineita, joiden katsotaan olevan erittäin pysyviä ja erittäin kertyviä (vPvB). Tämän aineen ei katsota olevan erittäin pysyvä ja erittäin kertyvä (vPvB). (kletodiimi)
- 12.6 Muut haitalliset vaikutukset**
Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.

KOHTA 13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

- 13.1 Jätteiden käsittelymenetelmät**
Ylijäänyt, käyttökeltoton kasvinuojoueväline viedään vaarallisen jätteen keräyspisteeseen ja tyhjät, huhdellut pakkaukset asianmukaiseen jätepisteeseen.

SELECT

Päiväys: 27.11.2012

Edellinen päiväys: 10.6.2005

KOHTA 14. KULJETUSTIEDOT

14.1	YK-numero	3082
14.2	Kuljetuksessa käytettävä virallinen nimi	3082 - Ympäristölle vaarallinen aine, nestemäinen, n.o.s. (kletodiimi)
14.3	Kuljetuksen vaaraluokka	90
14.4	Pakkausryhmä	III
14.5	Ympäristövaarat	Ympäristölle vaarallinen
14.6	Erityiset varotoimet käyttäjälle	Ei tietoja alkuperäisessä tiedotteessa.
14.7	Kuljetus irtolastina MARPOL 73/78 -sopimuksen II liitteen ja IBC-säännösten mukaisesti	Ei sovellettavissa.

KOHTA 15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

Tuote on luokiteltu ja merkitty EU-direktiivin 1999/45/EY tai kansallisten säädösten mukaisesti.

15.1	Nimenomaisesti ainetta tai seosta koskevat turvallisuus-, terveys- ja ympäristösäännökset tai -lainsäädäntö	Valmiste kuuluu kasvinsuojelulainelainsäädännön piiriin.
15.2	Kemikaaliturvallisuusarviointi	Ei ole tehty. Arvioidaan kasvinsuojelunaaineena.

KOHTA 16. MUUT TIEDOT

16.1	Muutokset edelliseen versioon	REACH-asetuksen mukaiseksi päivitetty.
-------------	--------------------------------------	--

Tämän käyttöturvallisuustiedotteen tiedot ovat parhaan tietämyksemme mukaan oikeita laatimispäivänä. Annetut tiedot ovat ainoastaan ohjeellisia turvallista käsittelyä, käyttöä, työstöä, varastointia, kuljetusta, jätteidenkäsittelyä ja päästöjä varten, eikä niitä saa käsittää takuiksi tai laatuspesifikaatioksi. Tiedot koskevat vain mainittua tuotetta, eivätkä välttämättä pidä paikkaansa, jos tuotetta käytetään yhdessä toisen tuotteen kanssa tai prosessissa, ellei erikseen mainittu tekstissä.

16.3	Tietolähteet	The Pesticide Manual Twelvth edition, Valmistajan laatima käyttöturvallisuustiedote 07.11.03 ja 20.9.2011
16.5	Luettelo R-lausekkeista, vaaralausekkeista, S-lausekkeista ja/tai turvalausekkeista	
	R20/22	Terveydelle haitallista hengitettynä ja nieltynä.
	R36/37/38	Ärsyttää silmiä, hengityselimiä ja ihoa.
	R36/38	Ärsyttää silmiä ja ihoa.
	R38	Ärsyttää ihoa.
	R41	Vakavan silmävaurion vaara.
	R50/53	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
	R51/53	Myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
	R52/53	Haitallista vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
	R65	Haitallista: voi aiheuttaa keuhkovaurion nieltäessä.
	R66	Toistuva altistus voi aiheuttaa ihon kuivumista tai halkeilua.
	R67	Höyryt voivat aiheuttaa uneliaisuutta ja huimausta.
16.7	Käyttörajoitukset	Muut käytön rajoitukset: katso myyntipäällysteksti. Noudata käyttöohjeita ympäristölle ja ihmiselle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi. Vesistörajoitus 3 - 15 m. Pohjavesirajoitus.

SELECT

Päiväys: 27.11.2012

Edellinen päiväys: 10.6.2005

16.8

Lisätiedot

Maahantuoja ja tuotteen etiketti.